

Rapport - Uppföljning av Strategisk långtidsplan

Det här är styrelsens uppföljningsrapport på föreningens strategiska långtidsplan för året 2020. Uppföljningsrapporten försöker tydliggöra föreningens utveckling under året (2020) i förhållande till den strategiska planen samt ge årsmötet en möjlighet att göra medskick till kommande styrelse i viktiga frågor att hantera för att nå uppsatta mål.

Rapporten läses med fördel tillsammans med Verksamhetsberättelsen 2020, Årsredovisningen 2020 samt Verksamhetsplanen för 2021.

Omvärldsanalys – förändringar i förhållande till planen Latinamerika

Småbrukar- och urfolksrörelserna och övriga civilsamhället i Latinamerika har de senaste åren fått det allt svårare att verka. I och med covid-19-pandemin har situationen blivit värre, och redan existerande problem ställts på sin spets. Samtidigt som pandemin ytterligare har förvärrat konsekvenserna av rådande politik med privatisering av sjukvård och ohållbar matproduktion har urfolk och småbrukare visat på sin viktiga roll i matförsörjning och folkhälsa, genom sina metoder för och kunskaper om hållbart jordbruk. Sociala rörelser har fått det svårare när protester kriminaliseras och våld mot sociala ledare har ökat, vilket försätter samarbetsorganisationerna i ett ännu mer osäkert läge än tidigare. Kriminaliseringen av människorättsförsvarare fortsätter öka i länder som Colombia, Guatemala, Honduras och Brasilien. Utöver pandemin har även korruption och försummandet av mänskliga rättigheter blivit ett allt större problem hos regeringar som prioriterat att skydda företags- och internationella finansiärs intressen. Fokus för samarbetsorganisationerna under 2020 har därför varit kriminaliseringen av protester och våldet mot människorättsförsvarare och naturen mot bakgrund av pandemin.

Sverige

Det är positivt med ökad tydlighet och fokus på en feministisk svensk utrikespolitik och att det nya policyramverket för biståndet tydligt kopplar ihop Agenda 2030 med Sveriges politik för global utveckling (PGU). Den nya strategin till stöd för det svenska civilsamhällets utvecklingssamarbete bekräftar civilsamhällets avgörande roll. Ramverkets grundläggande perspektiv med fokus på rättigheter, fattigdom, jämställdhet, miljö- och klimat samt konfliktförebyggande liksom Sidas Strategi för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället (som förkortas CSO-strategin) som Sveriges regering antagit 2016–2022, ligger väl i linje med Latinamerikagruppernas prioriteringar och ger en grund för fortsatt stöd för vårt utvecklingssamarbete. Däremot ser vi med oro på den utveckling som tagit sig uttryck i oppositionens förslag om att effektivisera biståndet med mätbara resultat under kort tid, vilket riskerar att nedprioritera civilsamhällets roll, en fråga som kommer bli allt mer aktuell inför valet 2022.

Latinamerikagrupperna som förening

Föreningens närvaro i Latinamerika har reducerats genom att vårt sista kontor i Ecuador stängdes 2018 och alla anställda nu arbetar i Sverige. Pga den förändringen förlitar vi oss på praktikanter och kanslianställdas uppföljningsresor för att ha direktkontakt med våra samarbetsorganisationer. Under 2020 har tyvärr inga praktikanter kunnat göra praktik hos våra samarbetsorganisationer och få

tjänsteresor hanns med innan restriktionerna kom under våren 2020. Kansliet och samarbetsorganisationerna har dock lyckats anpassa sig väl till att istället ha uppföljning digitalt. Att detta fungerat bra är något vi kommer ta till vara för att minska på resor framöver samt förenkla för kansliet, medlemmar, aktivister och styrelsen att ha mer kontinuerlig kontakt med samarbetsorganisationerna. Latinamerikagrupperna har 2020 haft förändringar inom personalgruppen där det gått från 6,5 till 5 anställda, och nu till 2021 gick upp till 6 anställda, då föreningen tillfälligt (6 mån) tagit in en info-handläggartjänst för att arbeta med att utforma ansökningar om medel från nya finansörer vilket är ett viktigt område att prioritera. Under 2021 kommer personalgruppen att utöka med minst en tjänst för att kunna garantera god kvalitet i vårt arbete. Antalet medlemmar minskar och antalet aktiva grupper är färre än tidigare. Latinamerikagrupperna måste prioritera och arbeta för att förändra detta under 2021.

Resultatuppfyllelse

Delmål 1 - Utvecklingssamarbete i Latinamerika

Resultat:

Som tidigare nämnts har ett stort fokus varit den kriminalisering och det våld mot miljö- och människorättsförsvarare som intensifierats under 2020 och som direkt drabbat flera organisationer. Detta är en fråga vi förutspår kommer att vara fortsatt aktuell kommande år, i och med att pandemin fortfarande pågår och vi ännu inte vet dess långsiktiga framtida konsekvenser för civilsamhället. Trots pandemin har samarbetsorganisationerna efter anpassning kunnat genomföra merparten av de aktiviteter som planerats och med bättre resultat än väntat. Kvinnors ökade inflytande och deltagande fortsätter vara en stor framgång. Detta år låg kvinnors deltagande i folkbildningen ovanligt högt och utgjorde 71 %. De beslutande organen hos organisationerna består för tillfället av 50% kvinnor och 25% ungdomar.

Utbildningsverksamheterna som Latinamerikagrupperna stödjer fortsätter att vara en viktig del i samarbetet, även under pandemin, tack vare den framgångsrika omställning som samarbetsorganisationerna lyckats göra. Förutom ledarskapsskolor har man även utbildat inom kosmovision, identitet, traditionell medicin, matsuveränitet och ekologisk odling med syfte att stärka kvinnors ekonomiska självständighet. CLOC-LVC har nu 10 skolor för agroekologi i Latinamerika efter att ytterligare ett lärosäte i Argentina lagts till och man har genomfört en kontinental kommunikationsutbildning, vilket bl.a. ledde till kampanjer som fick stor spridning i sociala medier. Den anpassning som gjorts ser vi som en stor framgång, och det faktum att man breddat tillvägagångssätt och metoder för utbildning är lovande även inför kommande år.

Vårt stöd har också bidragit till att samarbetsorganisationerna har kunnat stärka sina allianser med andra aktörer. Waqib' Kej har till exempel arbetat för att motverka lagförslag om genetiskt modifierade grödor i Guatemala och ökat opinion och medvetenhet kring sina frågor hos universitetsstudenter.

Målet att Latinamerikagrupperna ska stödja samarbetsorganisationernas kapacitet att ställa krav på maktinnehavare uppnås genom flera exempel. När det gäller konkreta politiska förslag utmärker sig lagförslag om matsuveränitet från CLOC-LVC men också Waqib Kej's påverkansarbete mot FN's särskilda rapportör för urfolksfrågor och ett utfärdat dekret i Bolivia (4399) mot mäns våld mot kvinnor, som resultat av ett forum som Bartolina Sisa organiserade. I organisationernas krav på beslutsfattare ser vi även att en stor uppgift är att se till att det som redan finns rent formellt i lagar och deklARATIONER också omsätts till praktik, exempelvis rörande Colombias fredsavtal, uppföljning av morderna på och kriminaliseringen av aktivister, stöd till processen för upprättelse efter folkmorden i Guatemala, Kayambi-territoriets lagstadgade autonomi, ILO-konventionen 169 och deklARATIONEN för småbrukares rättigheter. I det senare har CLOC-LVC arbetat hårt i flera år för antagandet av deklARATIONEN vilket blev verklighet 2018, och därför ligger fokus nu på kunskaps-spridning och

påverkansarbete för dess implementering, både nationellt men också hos internationella organ. Vi ser även att stödet från Latinamerikagrupperna har kunnat bidra till samarbetsorganisationernas viktiga arbete i att synliggöra och sprida kunskap om demokratiproblem och kränkningar av småbrukares och urfolks rättigheter både i sina respektive samhällen och internationellt inför FN-organ.

Prognos för 2021:

Vi uppnår målet.

Se Bilaga 1 för antaget mål.

Delmål 2 - Verksamhet i Sverige

Resultat:

2020 har vi fokuserat på att bidra till ökad kunskap om hot mot miljö- och människorättsförsvare, kränkningar av mänskliga rättigheter och miljöförstöring i Latinamerika med kopplingar till vinstintressen, samt att vi skapat diskussionsforum om systemförändring. Vi har samarbetat med andra organisationer och nätverk där Latinamerikagrupperna är med och påverkar i gemensamma frågor. Latinamerikagrupperna har informerat om svenskt utvecklingsarbete och arbetat för en öppen debatt med folklig förankring. Det engagemang Latinamerikagrupperna främjat har lett till ett aktivt deltagande för en rättvis och hållbar värld. Föreningen har bidragit till att öka kunskapen i frågor om mänskliga rättigheter, miljö och naturresurser i Latinamerika med koppling till kontexten i Sverige. Latinamerikagrupperna har under 2020 lagt stor vikt på att informera om det akuta läget för miljö- och människorättsförsvare bl.a. via kampanjen #InteEttBrott. Trots att covid-19 pandemin påverkade våra planer och rutiner så har vi successivt anpassat vår verksamhet till digitala lösningar. Vi har lagt stort fokus på att nå ut till beslutsfattare och studenter samt att sprida information om globala rättvisefrågor till allmänheten, under 2020 nåddes fler än 17 000 personer genom vårt arbete.

Vi har arbetat med att påverka beslutsfattare genom att lämna över broschyren "Mänskliga rättigheter eller livet" och ett brev till riksdagsledamöter inom alla partier (utom SD). Syftet var att uppmärksamma om brotten mot miljö- och människorättsförsvare och skapa en dialog för hur Sverige ska agera för att skydda dem i Latinamerika. Under året har vi även i samarbete med andra allierade och samarbetspartners påverkat beslutsfattare tex. i fallet där Nury Martinez från Fensuagro hotats till livet och där vi krävde säkerhetsåtgärder vilket resulterade i ökat beskydd.

Latinamerikagrupperna har varit en del av Concord under det gångna året där vi, tillsammans med tjugotalet andra organisationer i det svenska civilsamhället bl.a. Amnesty international, Svenska FN-förbundet och Naturskyddsföreningen, tagit fram BAROMETERN 2020 (civilsamhällets granskning av Sveriges politik för global utveckling). Främst bidrog vi under rubriken "Småbrukare, urfolk och rätten till mark"¹.

Under 2021 fortsätter arbetet, dock är det osäkert med hur mycket vi får i bidrag till informationsbudgeten 2022 från ForumCiv pga covid-19 pandemin. Därför är de ideella insatserna från praktikanter, medlemmar, aktivister, lokalgrupper och styrelsen mycket viktiga och bör prioriteras under 2021.

Prognos för 2021:

Vi uppnår målet.

Se Bilaga 1 för antaget mål.

¹ https://concord.se/wp-content/uploads/2020/08/barometer-2020-civilsamhällets-granskning-av-sveriges-politik-for-global-utveckling-concord-sverige.pdf?fbclid=IwAR35y6AWHBA_Efu32JT+r6OWEUYNTIIFXhGhbU4X_jeh_fyurzDRXChHfCG4

Delmål 3 - Föreningsutveckling

Resultat:

Latinamerikagrupperna har en lojal och trogen medlemsbas, vilket är väldigt viktigt. Ökat engagemang bland intresserade av globala rättvisefrågor 2020 ledde till att vissa aktivistgrupper, trots pandemin, engagerade sig i vår verksamhet. Ett exempel är lokalgruppen i Eskilstuna som inom ramen för Latinamerikagruppernas informationskampanj #InteEttBrott anordnade en webinar i samarbete med Eskilstuna Folkhögskola om våld mot civilsamhället i Latinamerika. Men vi behöver dock bli fler; medlemmar, aktivister och lokalgrupper. Både arbetet med värvning och medlemsvård kommer fortsätta och intensifieras under 2021.

Arbetet med att söka fler finansiärer för att differentiera föreningens intäkter och trygga föreningens verksamhet fortsatte 2020 och resulterade bl.a. i att Brödet & Fiskarna ökade sitt stöd från 200 000 kronor till 250 000 kronor och att aktivister och praktikanter deltog i kampanjen #InteEttBrott, för att uppmärksamma och samla in pengar till vårt utvecklingsarbete i Latinamerika.

Behovet av insamling kvarstår även om egeninsatskravet tagits bort från ForumCiv för 2021. Biståndsbidraget till civilsamhället, speciellt till informationsarbete i Sverige, riskerar att sänkas under 2021 pga. covid-19 pandemin. Egeninsatsen till ForumCiv sänktes pga covid-19 pandemin från ordinarie 5% till 1,5% 2020 och för 2021 har den helt tagits bort. Dock med konsekvens av att egeninsatsen kommer höjas till 8% 2022. Detta har Latinamerikagrupperna planerat för genom att spara 2,6% av egeninsatsen från 2020 för att ha som buffert, men vi har fortfarande stöttat våra samarbetsorganisationer med 2,4%. 2021 planerar vi också att spara en buffert, men vet ej procentsatsen i dagsläget, dock måste vi öka insamlingen och diversifiera finansieringen drastiskt framöver för att garantera egeninsatsen 2022 och framåt.

Insamlade medel för året har uppgått till 645 247 kronor vilket innebär en ökning med 7 procent från föregående år då insamlingen var 597 921 kronor.

Prognos för 2021:

Vi uppnår målet.

Se Bilaga 1 för antaget mål.

Bilaga 1

ÖVERGRIPANDE MÅL FÖR FÖRENINGEN
Ökat folkligt inflytande över beslutsprocesser som rör rättigheter för personer och grupper som av strukturella omständigheter tvingas leva i fattigdom och utanförskap (se

ÖVERGRIPANDE MÅL FÖR FÖRENINGEN - ÅR 2023

Latinamerikagruppernas är en viktig allierad till rörelserna i Latinamerika och inom solidaritetsrörelsen i Sverige i frågor rörande folkligt inflytande och hållbara samhällen i Latinamerika. Med fokus på kvinnor och ungdomar har vårt stöd stärkt urfolk- och småbrukarrörelsen i Latinamerika i deras arbete med att öka deltagande och inflytande i beslutsprocesser på lokal, nationell och regional nivå.

VERKSAMHETEN
I

ÖVERGRIPANDE MÅL

Genom Latinamerikagruppernas stöd har kvinnor och unga inom urfolk- och småbrukarorganisationer, som försvarar mänskliga rättigheter och naturen, förbättrade förutsättningar att utkräva av beslutsfattare att de ska respektera deras rätt till mark, territorier, matsuveränitet och att de vidtar åtgärder för att garantera människors säkerhet och välmående.

ÖVERGRIPANDE MÅL

Latinamerikagrupperna har en stärkt kapacitet att utkräva att beslutsfattare i Sverige garanterar att svenska politiska beslut och svenska investerares agerande är förenliga med internationell folkrätt och klimaträttvisa för att säkerställa småbrukares- och urfolks rättigheter i Latinamerika.

VERKSAMHETEN
I

L
A
T
I
N
A
M
E
R
I
K
A

S
V
E
R
I
G
E

DELMÅL PÅVERKAN

Öka samarbetsorganisationernas kapacitet att bedriva påverkansarbete. Prioriterat påverkansarbete som ska ges stöd till är sådant som syftar till att utkräva av beslutsfattare att de ska respektera urfolks- och småbrukares rätt till mark, territorier, matsuveränitet och att de vidtar åtgärder för att garantera människors säkerhet och välmående. Samverkan inom nätverk och gemensamma kampanjer och strategier är prioriterat för att stärka opinionen för frågorna

KVINNOR & UNGAS DELTAGANDE

Utbildning för kvinnor och ungdomar inom samarbetspartner är prioriterat lika så aktiviteter som stärker deras möjligheter till ett aktivt deltagande och har reellt ansvar för verksamheten, så som att exempelvis få fatta beslut om organisationers löpande prioriteringar och representerar organisationen externt. Prioriterat är även arbetet med att utveckla system och implementeringsstrategier för att utmana ojämlika genusstrukturer och maskulinitetsnormer.

DELMÅL FOLKBILDNING & OPINION

Arbeta för ökad kunskap om rätten till mat och mark samt urfolks rättigheter utifrån ett genus- och postkolonialt perspektiv hos egna medlemmar, studenter och en intresserad allmänhet.

Det är även viktigt att föreningens aktiva medlemmar och anställda har kunskaper om föreningens prioriterade frågor, engagerar sig i föreningens aktiviteter och utvecklar sin förmåga att kommunicera föreningens budskap till allmänheten.

PÅVERKAN

Påverka att svenska statliga investeringar, med intresse i Latinamerika, arbetar för att vara förenliga med internationell folkrätt och klimaträttvisa för att säkerställa småbrukares- och urfolks rättigheter i Latinamerika. Det är även av prioritet att skapa och utveckla nätverk och samarbetet med solidaritetsrörelser och urfolksorganisationer i Sverige som delar våra värderingar och jobbar med våra frågor. Tillsammans kan vi uppmärksamma allmänheten och beslutsfattare när svenska aktörer påverkar negativt på urfolk och småbrukare speciellt på grund av användning av kemikalier i jordbruket, orättvis markfördelning eller osäkra arbetsmiljöer. Framförallt om det är våra samarbetsorganisationer i Latinamerika som påverkas. Det är viktigt att ett feministiskt och urfolksperspektiv genomsyrar detta.

ÖVERGRIPANDE MÅL

Föreningens ekonomi är hållbar och föreningen genomsyras av en god interndemokrati och en stabil medlemsbas.

DELMÅL VÅRA MEDLEMMAR

Stärka den interna strukturen och ta tillvara engagemanget samt öka antalet aktiva medlemmar inom föreningen och stärka deras kapacitet som politiska aktörer för att stärka föreningens opinions- och påverkansarbete.
Vi ska hitta former för medlemsvård och värning.

FINANSIERING

Öka diversifieringen av finansiella inkomster för att ha tillgång till resurser som kan användas för att stärka våra verksamhetsområden. Samtidigt ger en diversifierad finansiering högre trygghet och självständighet då föreningen inte är beroende av ett fåtal givare.

ORGANISATIONSUTVECKLING

Arbeta för att stärka intern demokrati genom att strukturera, synliggöra och systematiskt kvalitetssäkra och utveckla besluts-, deltagande- och interna kommunikationssystem.

FÖRENINGsutveckling

Bilaga 2 - Riskmatris Strategisk långtidsplan, årsmötet 2021

Mål	Risk	Konsekvensanalys	S a n n o l i k h e t	K o n s e k v e n s	R i s k v ä r d e	Typ av hantering	Kontrollmiljö	Ansvarig	Status
Övergripande mål föreningen Föreningens ekonomi är hållbar och föreningen genomsyras av en god interndemokrati och en stabil medlemsbas.	Ökat beroende av anslag från ForumCiv/Sida	Anpassad personalgrupp/få anställda	4	4	16	Utöka	Söka från fler finansiärer	Kansliet	Pågår
		Det politiska arbetet bortprioriteras pga. behovet av att leva upp till de administrativa kraven	4	3	12	Begränsa	Minska det administrativa arbetet för styrelsen. Öka antalet aktiva medlemmar som genomför aktiviteter Samverka med andra aktörer	Styrelsen Verksamhetsledare Medlemmar	HT 2021
		Minskat politiskt genomslag i Sverige	4	4	16	Begränsa	-Prioritera och fokusera på färre frågor -Samverka med andra organisationer	Styrelsen Verksamhetsledare	HT 2021
	Högre egeninsats för ForumCiv	Vi får svårt att komma upp i en egeninsats på 8% 2022	3	5	15	Utöka	Öka insamlingen, hitta fler "större" finansiärer	Styrelsen Verksamhetsledare Medlemmar	Pågår
	Minskat stöd till Samarbetsorganisationer i Latinamerika	Minskad legitimitet som Latinamerikaaktör	3	5	15	Begränsa	Öka insamlingen och medlemmar	Styrelsen Kansliet	Pågår
	COVID-19 pandemin	- Minskat antal aktiviteter samt svårigheter för samarbetsorganisationerna att genomföra aktiviteter - Sänkt bistånd och mindre insamling	5	5	25	Anpassa	- Anpassa aktiviteter till digitala plattformar - Stötta samarbetsorganisationerna med anpassningen - Diversifiera ekonomin - Insamlingskampanjer	Kansliet	Pågår
Övergripande mål – Sverige verksamhet	Minskat antal medlemmar samt engagerade som genomför aktiviteter	Minskat politiskt genomslag	3	4	12	Begränsa	-Prioritera och fokusera på några få frågor	Styrelsen Kansliet Kommunikatör	HT 2021

Latinamerikagrupperna har en stärkt kapacitet att utkräva att beslutsfattare i Sverige garanterar att svenska politiska beslut och svenska investerares agerande är förenliga med internationell folkrätt och klimaträttvisa för att säkerställa småbrukares- och urfolks rättigheter i Latinamerika.		-					-Bygga attraktiva kampanjer med tydligt budskap och säkerställa närvaro på sociala medier		
	Minskat medlemsengagemang/aktivism	Minskad synlighet	5	3	15	Utöka	Utöka Medlemsvården -uppmuntra och skapa tillfällen för aktivism	Styrelsen Kansliet Kommunikatör	HT 2021
	COVID-19-pandemin	Svårigheter att genomföra aktiviteter som tidigare och därmed att få ut föreningens frågor i den offentliga debatten	3	5	15	Anpassa	Anpassa aktiviteter till digitala plattformar	Kansliet	Pågå